

Uitspraak no. 27 van de Verbondscommissie Samenloop inzake "Cobouw
bungalow"

Betreft : brandverzekering/constructie all risks verzekering

Partijen : Verzekeraar A

en

Verzekeraar B

Verzekeraar A en Verzekeraar B hebben zich ter verkrijging van een uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen beide partijen gerezen is.

Feitelijke gegevens

X heeft opdracht gegeven aan een aannemer om een bungalow voor hem te bouwen. Afsproken werd, dat een deel van het werk door X in eigen beheer zou worden uitgevoerd. Toen de bungalow bijna was voltooid, brak brand uit waardoor de bungalow voor een groot deel werd verwoest. De aannemer had een CAR-verzekering gesloten voor de werken bij Verzekeraar B, terwijl X een afzonderlijke brandverzekering had gesloten voor de bungalow bij Verzekeraar A. De schade is in eerste instantie geclaimd bij Verzekeraar A. Deze heeft de schade vergoed met uitzondering van de schade aan het eigen werk van X. Verzekeraar A heeft het resterende bedrag aan X geleend en getracht de schade te verhalen op Verzekeraar B.

Het geschil

In zijn memorie van eis stelt Verzekeraar A:

"Naar onze mening is de onderhavige schade gedekt op de polis van Verzekeraar B onder sectie I (het werk). Verzekeraar B stelt, dat het werk van mede-aannemers niet is gedekt. Het gaat hier echter niet om schade geleden door een mede-aannemer, maar om schade, geleden door de opdrachtgever. X heeft een deel van het eigen werk zelf uitgevoerd en een deel laten uitvoeren door ander bedrijven. Alle nota's van die andere bedrijven waren reeds door X betaald, zodat hij degene is, die de schade heeft geleden. Volgens art. 22 geeft de verzekering van Verzekeraar B mede dekking aan de opdrachtgever. De schade is daarom o.i. gedekt onder sectie I. Indien de onderhavige schade niet is gedekt onder sectie I is deze naar onze mening gedekt onder sectie III (bestaande eigendommen van de opdrachtgever). Art. 21 is niet van toepassing, aangezien de schade niet verhaalbaar is op de verzekering van jongere datum, die bij onze maatschappij loopt. Verzekeraar B stelt, dat er voor de eerste oplevering bij een nieuwbouwproject geen sprake kan zijn van bedoelde eigendommen, maar deze stelling is o.i. onhoudbaar. De zaken, waar het hier om gaat, zijn nimmer eigendom geweest van de aannemer. Voorts stelt Verzekeraar B dat met eigendommen zijn bedoeld eigendommen welke bij de aanvang van de bouwwerkzaamheden reeds aanwezig waren. Voor deze stelling is echter naar onze mening geen steun te vinden in het betreffende polisartikel 18.

-2-

Verzekeraar B heeft in haar brief tevens een beroep gedaan op het bestek, dat mede deel uitmaakt van het koopcontract. Naar aanleiding daarvan hebben wij Verzekeraar B verzocht ons een copie van dat koopcontract en het bestek te verstrekken. Aan dat verzoek heeft Verzekeraar B niet voldaan. Wij beschikken daarom slechts over een destijds door de tussenpersoon aan Verzekeraar B overgelegde fotocopie van een stuk, waarin kennelijk een en ander is geciteerd uit het bestek en voorwaarden van de architect.

Naar aanleiding van dit stuk zouden wij het volgende willen opmerken:

- de vraag, wie volgens het bestek verplicht was een brandverzekering te sluiten is o.i. niet beslissend voor de vraag, welke verzekering dient voor te gaan;
- in een contract tussen aannemer en opdrachtgever is de opdrachtgever geen 'derde';
- blijkens dit stuk zal de opdrachtgever een brandverzekering sluiten vanaf de overname van de woning bij de eerste oplevering en/of ingebruikname. In het onderhavige geval had de eerste oplevering nog niet plaatsgevonden en was de woning nog niet overgenomen c.q. ingebruikgenomen".

In zijn memorie van antwoord stelt Verzekeraar B:

"In het onderhavige geval is X zowel opdrachtgever als mede-aannemer. Als opdrachtgever conform de koopovereenkomst met de aannemer. Als mede-aannemer in de zin van het bestek en de polisvoorwaarden. De opdrachtgever is onder de CAR-polis een mede-verzekerde partij. Mede-aannemers zijn niet onder de dekking begrepen (zie Art. 22 van de polis).

In het geciteerde bestek is o.a. opgenomen:

"Ook derden (lees: X en zijn onderaannemers) b.v. installaties die niet rechtstreeks door de aannemer worden voorzien, zijn voor hun eigen werk en materialen verantwoordelijk. Zowel de aannemer als derde inbrengers zijn dus qua verzekering tegen brand en waterschade, stormschade e.d., verantwoordelijk voor het geheel gedurende de bouw tot de eerste oplevering en/of ingebruikname".

Verzekeraar A stelt dat de door X en zijn onderaannemers uitgevoerde werkzaamheden op het moment van de schade gereed waren en de nota's van zijn onderaannemers reeds waren betaald. Gesteld kan dan ook worden dat deze objecten op het moment van de schade reeds waren "opgeleverd".

Van onze verzekerde kan en mag niet worden verlangd dat hij de verantwoording op zich neemt voor werkzaamheden die niet door hem of onder zijn supervisie zijn uitgevoerd.

Over de door X en zijn onderaannemers uitgevoerde werkzaamheden is geen premie betaald (geen omzet van onze verzekerde en zijn onderaannemers). Gesteld kan dan ook worden dat de aan X en zijn onderaannemers toebehorende objecten op de schadedatum niet tot verzekerde objecten in de zin van Rubriek I gerekend kunnen worden. Ten aanzien van de stelling, dat indien Rubriek I niet van toepassing is Rubriek III van toepassing zou zijn, willen wij het volgende opmerken:

-3-

Verzekeraar A stelt dat Artikel 21 niet van toepassing zou zijn omdat de schade niet verhaalbaar is op de verzekering van jongere datum. Verzekeraar A gaat voorbij aan het feit dat de CAR-polis primair is doch conform Artikel 21 ten aanzien van bestaande eigendommen voor het brand-risico secundair aan elders lopende verzekeringen. Het woord jongere komt in genoemd artikel niet voor. Bestaande objecten zijn die objecten die bij de aanvang van de werkzaamheden reeds aanwezig (lees:bestaand) waren.

Dat de vraag wie volgens het bestek verplicht was een brandverzekering te sluiten niet relevant zou zijn, kunnen wij niet beamen. In het geval dat er geen elders lopende brandverzekering op het moment van de schade zou hebben bestaan, zouden wij eveneens geen dekking erkennen op grond van eerder genoemde argumenten. "

Overwegingen van de commissie:

Partijen hebben zich tot de commissie gewend met de vraag om een uitspraak te doen teneinde tot een oplossing te komen inzake het tussen partijen gerezen geschil.

De commissie neemt deze zaak in behandeling conform art. 2 lid 2 van het reglement.

De vraag die partijen verdeeld houdt is of de brandverzekeraar, dan wel de CAR-verzekeraar de brandschade moet betalen aan een aantal onderdelen die buiten bestek van de aannemer bleven en die door X in eigen beheer werden uitgevoerd.

De brandschade viel ongeveer een week voor het einde van de bouwtermijn. Gedurende deze bouwtermijn geeft de CAR-polis blijkens art. 5 van Rubriek I van de polis ("werken" etc.) dekking tegen alle materiële schade aan en/of verlies of vernietiging van de verzekerde interessen met inachtneming van een aantal uitsluitingen die voor deze schade niet relevant zijn.

Ingevolge art. 38 van de polis, de "Primary-clausule", zal de verzekeraar een onder Rubriek I gedekte schade, die eveneens geheel of gedeeltelijk verhaalbaar is onder een andere polis, gesloten door of ten behoeve van een onder de polis verzekerde persoon, betalen alsof de andere polis niet van kracht is en doet de CAR-verzekeraar op de CAR-polis afstand van verhaalsrecht op de verzekeraar van de andere polis(sen).

X lijdt de onderhavige schade als opdrachtgever, dus als verzekerde.

Het doet voor deze CAR-polis niet ter zake of het in eigen beheer uitgevoerde werk binnen dan wel buiten het bestek is gebleven. Dit volgt uit de ruime omschrijving van "de werken" in art. 1 van de polis die mede betrekking heeft op werk buiten het bestek.

De commissie kan zich dan ook niet verenigen met het verweer van Verzekeraar B, dat X voor wat betreft de in eigen beheer uitgevoerde en gereed gekomen werkzaamheden als derde zou moeten worden beschouwd.

De commissie constateert dat de polisvoorwaarden niet vereisen dat objecten alleen dan verzekerd zijn, als declaratie daarvan voor premieberekening plaatsvindt. Het ontbreken van een declaratie voor het in eigen beheer uitgevoerde werk mag dan ook niet leiden tot het ontbreken van dekking.

Artikel 30 van de polis bepaalt dat, indien de mede- en/of onderaannemers als medeverzekerden gelden, de bedragen van de door hen uitgevoerde werken tevens in het omzetcijfer dienen te worden begrepen.

Het stond dus aan Verzekeraar B vrij om over de door de opdrachtgever en zijn onderaannemers uitgevoerde werkzaamheden premie te laten betalen, maar het achterwege laten hiervan, brengt niet zonder meer mee dat voor het betreffende onderdeel van het werk geen dekking bestaat.

-4-

Uit het bovenstaande volgt dat Verzekeraar B de onderhavige schade moet vergoeden onder Rubriek I van de polis, zodat de commissie niet nader hoeft te onderzoeken of eventueel dekking aanwezig zou kunnen zijn onder Rubriek II of III.

Conclusie

De commissie concludeert dat er sprake is van een geval van samenloop van dekking als bedoeld in art. 2, sub 3 van het reglement van de Verbondscommissie Samenloop, weshalve de commissie krachtens art. 3, sub 5, van haar reglement bevoegd is tot het doen van een uitspraak met kracht van een bindend advies.

De commissie concludeert tevens dat vaststaat dat Verzekeraar B de onderhavige schade moet vergoeden onder Rubriek I van de CAR-polis. Ingevolge de van toepassing zijnde "Primary-clausule" is er geen verhaal van Verzekeraar B mogelijk op de brandpolis van Verzekeraar A.

Bindend advies

Partijen hebben zich tot de commissie gewend om een bindend advies. De commissie geeft als haar bindend advies dat Verzekeraar B dekking zal hebben te verlenen.

's-Gravenhage, 19 februari 1985

De Verbondscommissie Samenloop

de voorzitter,

de secretaris,

(B.H. van Beem)

(mevr.mr. W.H.v.d. Velde - Meijer)